

Izhaja trikrat na teden
vsaki torek, četrtek in soboto.

Stane za celo leto
na Ameriko (izven Chicago \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.)

EDINOST

Issued three times a week every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 130.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 4. NO VEMBRA — SATURDAY,

NOVEMBER, 4. 1922.

LETO (Vol) VII

TURKI SE PRIPRAVLJajo ZA MIROVNO KONFERenco.

Carigrad, 3. nov. — Ismed Paša se je danes poslovil od Angorske vlade in se podal v Smirno, odkoder bo v kratkem odplul v Italijo in od tam v Luasanne v Švico, kjer se bo vršila mirovna konferenca med Grki, Turki in zaveznički glede bližnjega vzhoda.

Turška zbornica v Angori je baje podelila Ismet Paši turškemu zunanjemu ministru polno moč, da zastopa uradno Turčijo s svojo delegacijo v Luasanne.

Pri slovesu od zbornice je Ismet Paša govoril: "Mi imamo danes najmočnejšo armado v Evropi. Naša armada bo prisiliла vse nasprotnike, ki ciljajo proti našim ciljem, da sprejmejo naše pogoje, ki jih zahteva naša popolna neodvisnost. Naši vojaki, če potreba se bodo borili. Vsi do zadnjega so pripravljeni umreti za svojo domovino in njene koristi."

"Nadejamo se seveda, da v to ne bomo prisiljeni, da bi zopet prijeli za orožje. Mi se nadejamo, da bo mirovna konferenca nam dovolila, kar je našega in da se bodo naši može in fantje, ki so sedaj v armadi zopet vrnili na svoje domove v mir, do katerega so upravičeni."

Pri teh besedah je opaziti, da je islamski dub zopet navdal turška sreča z osabnostjo in vojnimi duhom do kristjanstva. Besede Ismet Paša značijo, da Turki ne bodo odjenali od svojih zahtev.

Turški nacionalisti so dosegli drugo važno zmago pri zavezničkih. Carigrajska izmišljena vlada, ki temelji na temeljih reakcije je skušala priti na mirovno konferenco, toda nacionalisti so zagrozili zaveznikom, da jih ne bo na konferenco, ako dovolijo izmišljeni vladi na konferenco. Velika večina turškega prebivalstva soglaša z nacionalisti vsledtega, so njih voditelji prepričani, da so edino nacionalisti upravičeni zastopati turške interese na konferenci.

VLAKA TRČILA; 13 UBITIH.
Chateaudern, Francija, 3. nov. — Na progi Pariz-Brest sta danes trčila eksprese in tovorni vlak. Pri nesreči je bilo 13 oseb ubitih in mnogo poškodovanih.

NAZNANILo.

Chicago, Ill. — Prihodnjo nedeljo dne 5. novembra točno ob pol 2. uri popoldne se vrši redna mesečna seja Slovenske Podporne družbe sv. Mohorja, v cerkveni dvorani sv. Štefana. Vsi člani so prošeni, da se te seje polnoštevilno udeležijo, ker na dnevnem redu je več važnih stvari.

Tudi so prošeni vsi člani in članice, da malo poagjitirajo za nove člane in članice med svojimi prijatelji in znanci. Družba sv. Mohorja nudi vsakemu najlepše pogoje v vseh zirih. Zato bi moral vsak Slovenec in Slovanka pristopiti k tej koristni in potrebnici podporni družbi.

S bratskim pozdravom

Odbor.

ČUDEN SLUČAJ.

Na Dunaju je ozdravel v norišnici človek, ki je znored že pred več kot 10 leti. Ko je znored in prišel v norišnico je imel 5 tisoč kron v zlatu. To je ravnateljstvo norišnice spravilo v pisarni. Ko je človek ozdravil in ozdravljen oħajjal iz norišnice, dali so mu teh 5 tisoč kron nazaj. Toda človek je zahteval, da bi mu dali mesto zlata, papir. Dotični ravnatelj mu je pa seveda odštel več stotisoč kron.

"Kaj je to?" vpraša začuden bolnik, ki ni prav nič vedel o svetovni vojski in sedanji vrednosti denarja. "To je vaš denar?" odgovori uradnik.

"Moj denar? Vi ste se gotovo zmotili. Jaz sem vam dal samo pet tisoč kron."

Uradnik ni mislil na to, da ta reče prav nič ne ve, kaj se godi na svetu.

"Ne nisem se zmotil! Toliko so vredne sedaj zlate krone!"

Človek pogleda denar, pogleda uradnika, postoji nekoliko, potem se pa zgrudi na stol.

"Toraj sem še vedno nor? Še nisem ozdravljen!" Prijel se je za glavo in nazaj znored. Še isti večer je bil mrlič.

VELIK ZAJTERK — POMAGA MOŽGANOM.

Kaj je bolje za možgani velik zajrek ali majhen?

75 odstotkov amerikanskih zdravnikov se je izjavilo za to, da je bolj zdravo za možgane, ako je človek velik zajrek, majhen obed in večjo večerjo. Kakor znano vse ameriški "businessmani" imajo zjutraj velik zajrek, za opoldne le kratek "lunch" (malca), in dobra večerja, pa pravijo, da jim to zelo služi celi dan pri njih napornem duševnem delu.

SIBA ZA POREDNE DEČKE.

V Londonu je policijski komisar Dickson priporočil šibo za mladoljetne hudo delce. "Jaz sem proti temu, da bi se mladoljetne zločince zapiralo po ječah. Priporočam pa, da se jih kaznuje s šibo tako, da bodo pomnili celo svoje življenje."

VABILO ZA NA JAVNI SHOD!

Chicago, Ill. — Slovenski demokratični klub vabi tem potom vse Slovenske volilce in volilke na javni shod, ki se bo vršil prihodnji pondeljak dne 6. novembra točno ob 8. uri zvečer v dvorani sv. Štefana na 22nd Place in Lincoln Street.

Vsak, volive in volilka naj pride na ta shod, da prouči na predvečer volilne kandidate, za katere bo naslednji dan volil(a). Tu se ne gre, da boš moral potem ravno demokrata voliti, ampak priči pravimo, sajmo k razmotrovjanju, da boš videl in proučil s svojim lastnim razumom, kateri kandidat v resnici zasluži tvojega glasu na volivni dan.

Apeliramo tudi no žene, da pridemo v velikem številu!

Demokratični klub.

RAZNE NOVICE.

FAŠISTI NASTOPAJO PROTI KOMUNISTOM.

Rim, 3. nov. — Fašisti v Italiji so pričeli proizvajati resne patriotske korake proti komunistom. Vsakemu, ki se jim zdi kolikaj sumljiv, da je komunist, ga vjamejo, obrijejo po obrazu če je poraščen in mu naslikajo na obraz italijansko zastavo.

BOLJEVIŠKEGA ZASTOPNIKA PRETEPLI.

Rim, 3. nov. — Glasov vesti iz Rima, so se mlajši fašisti zbrali pred stanovanjem ruske boljeviške trgovske misije v Rimu. Ker se jim je tajnik misije M. Vorovski nekaj obotavjal, so ga fašisti povajali in pretepli.

GRKI IZPRAZNILI TRACIJO.

Carigrad, 3. nov. — Britanski poveljnički angleški čet v Carigradu je danes pregledal več delov Tracie in izjavil, da je Tracia že po večini izpraznjena do reke Marice.

VELIK PORAZ SOCIALISTOV V ANGLIJII.

London, 3. nov. — Angleški socialisti so doživeli "velikanski poraz" pri občinskih volitvah. V samih londonskih predmestjih in trgih so izgubili socialisti okoli 220 sedežev. Angleški pač fuso kranjski Janezi, da bi se dali vleči za nos! Kaj bo porekla nato neki tetka Prosveta?

NEMCI SE NE DRŽE RAZOROŽEVALNE POGODEBE.

Berlin, 3. nov. — Angleški list Times v Londonu napada zavezničke, zakaj ne nastopajo proti Nemčiji, ker slednja baje ustavljala nekake vojne Turnvereine, kjer se zbirajo vojni veterani. Ti veterani imajo svoje viraško ekserciranje, imajo puške in so, kot redni vojaki.

KONFERENCA ZA PREKLIC VOJEGA DOLGA.

Pariz, 3. nov. — Evropske finančne strokovnjaki se bavijo z vprašanjem, kako naj bi se prisko do kompromisa za preklic vojnega dolga. Evropa ne bo nikdar finančno ozdravila, ker njeni dolgo so preveliki. V kratkem namenjava sklicati mednarodno konferenco glede tega vprašanja.

ITALIJANSKI POSLANIK V PARIZU RESIGNIRAL.

Pariz, 3. nov. — Italijanski poslanik Sforza v Parizu je postal sedanj vladni v Rim svojo resignacijo. Sforza se bojni, da bi se mogel ustreznati fašistom, ki so sedaj na vladnem krmilu v Italiji.

TRGOVEC S ŽENSKAMI OBSEJEN NA 40 LET.

Muskegon, Mich., 3. nov. — Raymond Egen Wilson, obdolžen trgovec s ženskami, je bil danes obsojen od porote na 40 let ječe. Wilson je star 41 let in ima veliko sličnih zločinov na svoji vesti.

POMANJKANJE ŽELEZNIŠKIH VOZOGROŽA PROMET.

Washington, D. C., 3. nov. — Trgovski tajnik Hoover izjavlja, da je promet Zdr. zelo ogrožen radi velikega pomanjkanja železniških vozov. Zlasti to občutijo farmerji in trgovci z lesom.

KOLEDAR "AVE MARIA" za leto 1923.

je krasna knjiga. Vsebuje 256 strani. Koledar dobite pri lokalnemu zastopniku, ali pa pišite na naše upravništvo. Rojaki sezite po tej krasni knjigi, dokler ne poide!

Naročnino pošiljajte na:

"AVE MARIA"

1849 West 22nd Street,
CHICAGO, ILLINOIS.

SPOMINI O REV.

JOS. TOMŠIČU.

(Napisal Rev. M. J. Golob.)

Rev. Josip Tomšič, poslednji dve leti duhovnik v bolnici sv. Rafaela v New Haven, Conn., je v pondeljek dne 30. oktobra ob 5:30 P. M. umrl. Podpisani sem rajnega poznal samo poslednji dve leti. Zato bo gotovo kdo drugi izmed starejših njegovih poznanih bolj poklican opisati njegovo življenje in delovanje za časa njegovega bivanja v Ameriki tekmo dvajset let.

Kolikor jaz vem je obkratkem tole: Rodil se je pokojni gospod Jos. Tomšič 26. jan. 1867. v Tacenu na Ljubljano. Tam je pohajal v ljudsko šolo. Gimnazijo je dovršil z odličnim uspehom v Ljubljani. Iz njegovih gimnazijskih let je bilo zanimivo poslušati pokojnika pripovedovati koliko je potoval po svoji domači deželi in sosednji Štajerski. Njegov oče, istega imena, je hočil na delo v takozvanem "glazute" (Glasshuette) kakor so tedaj obstajale ob severni steni Pohorja v bližini slikovitega trga Ruše in pa v okolici Zelenega travnika in Kotlje (danes Wies und Koeflach) nedaleč Nemškega Podčetrtek (Deutsch Landsberg).

Ker ni nikdo prerok v svoji domovini, kakor je pokojni gospod večkrat rekel, se je odločil vstopiti v centralno semenišče v Gorici kot bogoslovec za Tržaško škofijo, kjer je bil 1891. posvečen v duhovnika.

Koliko let je bil v dušnem pastirstvu doma in kedaj je prišel v Ameriko, mi ni natanko znano.

Znano mi je, da je prišel v Ameriko na poziv pokojnega škofa Rt. Rev. Stariha. V njegovem škofiji Lead, S. D. je bil približno eno leto kot hrvatski župnik. Ostro podnebje se verozapada ni prijalo njegovim neravnim močnim in trdnim konstitucijam. Zato se je odzval pozivu slovenskih rojakov v Forest City, Pa., ki so ravno takrat začeli snovati svojo slovensko župnijo sv. Jožefa. Z vnemo se je (Dalje na 4. strani.)

KATOLIŠKI VOLILCI

KANSASA, NE POZABITE.

Kansaški govor Harry Allen je govoril v Great Bank Kas. in rekel med drugim: "Vas, katoličani, ki pravite:" Ne bom volil tega ali tega moža, ker je katoličan, jaz postavljam vero pred politiko, naj bo sram! In vas, ki pristopate h Ku Klux Klanom češ: ker da je ta organizacija za nadvlado belokožcev in v obrambo proti katoliški cerkvi, naj bo tudi sram, še enkrat pravim: sram Vas bodi!"

Da pa more kak govoriti biti tolik nevednež v tako važni stvari, kakor je ravno katolička cerkev in Ku Klux Klanizem — naj ga bo pa tudi sram. Kdaj je še kak katolik rekel v Ameriki, da ne bo volil, tega ali tega kandidata zato ker ni katoličan? — Nasprotno pa, zakaj si nobena stranka ne upa katolika postaviti za kanadista za predsedniško mesto Združenih Držav? Samo zaradi Metodistovskega fanatizma, kar je tudi govoril Allen. Kakor pred leti v New Yorku, ko je bil Glinn kandidat za govorilnika in so ravno metodisti zagnali strašen krik proti njemu, ker je bil kandidat praktičen katoličan, tako bi se zgodilo z vsakim katoliškim kanadatom. Zato naj govoril klicev sramotno na sebe in na svoje verske tovariše. "Jaz nisem katolik," je dejal, "sem Metodist in prostozidar 33. stopnje in Vitez Templar."

Seveda to pa razloži njegov zasplojen fanatizem. — Radovedni smo, kaj bodo rekli na to tisoč katolikov, ki so glasovali za tega moža, in kaj Kolumbovi Vitezi, da jih je ta mož vrgel s Klani v eno vrečo. — Mr. Alle-nej, Vas naj bo sram, vas, da morete tako neumno govoriti, kajti od kakega govorilnika bi pričakovali nekoliko več razuma.

VELIK PRIDELEK KROMPIRJA.

Grafton, N. D. — V tukajšnjem Walsh County-ju je letosni pridelek krompirja dosegel rekord vseh let. Letosni pridelek računajo na 35 odstotkov višje, kot lansko leto.

DENARNE POSILJATVE.

Vsem pošiljateljem denar na naznamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v krahah in dinarijih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližjeno domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v krahah ali ameriških dolarjih.

EDINOST

GLASILLO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 0098.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by
EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879.

Dvajsetletnica slovenskega satanizma

Ali je Bog, ali ga pa ni. Tretje je nemogoče.
V dva tabora smo razdeljeni ljudje vsega sveta in vseh časov:

En del je, ki ne veruje v Boga. — Iz različnih vzrokov je prepričan da Ga ni, da je besedica Bog samo prazna beseda, ki ne pomenja nič.

Drugi del je prepričan, da je Bog, da je najvišje Bitje, od katerega je človek ovisen popolnoma in kateremu je odgovoren za vse svoje delovanje in življenje, ki je Gospodar nebes in zemlje.

Prvi del, ki ne veruje v Boga, je naravno, da se zanj ne zmeni. Temu delu je vseeno, ali kdo veruje vanj ali ne, ali ga kdo časti ali ne, ali ga kdo prizna ali ne. Boga pač zanj ni, in s tem je to vprašanje zanj odpravljeno. On Boga ne ljubi in tudi ne sovraži. Kako naj ljubi ali sovraži, česar zanj ni?

Drugi del veruje v Boga. Zanj je Bog. Temu delu pa to vprašanje ni vseeno, ali je rešeno tako ali tako. Zanje je Bog, in tej resnic se ne caogniti. Zanj pač ta Bog živi in se ga mora vpoštovati kot Boga, to je kot najvišjega Gospodarja vsega stvarstva, toraj tudi človeka, ali rečimo skratka: kot Boga.

V tem delu pa najdemo čudno stvar, ki se da jako težko naravnovrazložiti.

Kdor veruje v Boga, kaj ne, ga s tem priznava kot Boga, kot najvišjega gospodarja. Naravno bi bilo toraj, da bi ga kot takega moral tudi častiti, se ga batiti, oziroma ga ljubiti. Da bi pa kdo mogel verovati v Boga, priznati ga kot Boga, pa ga sovraži, je skoraj nerazumljivo in se zdi človeku nemogoče. In vendar je tu ravno ta čudni skoraj nerazumljiv pojav v človeštvu, da Ga en del ljubi, mu služi, drugi del ga pa sovraži in se bojuje proti temu Bogu, o katerem ve in veruje, da je vsemogočen in najvišji Gospod in da je človek proti njemu samo popolnoma nezmožna stvarica brez pomena. Ta pojav pravimo je skoraj nerazumljiv. Razumeti ga moremo samo, ako posežemo globoko v verske skrnosti in najdemo tam globoko doli v večni temi bitja, ki tudi poznavajo Boga, so bili že enkrat z Njim v večni sreči, pa jih je napuh vrgel iz teh nebes, ker so se uprli temu Bogu, katerega so poznali, katerega so ljubili, potem pa mu zaklicali svoj grdi: "Non serviam!" — "Ne bom ti služili."

Drugache pa nikakor ne moremo razločiti tega sovraštva do Boga.

Tisti ljudje, ki Boga sovražijo, pravijo in trdijo sicer, da vanj ne verujejo. Toda, kateri pametni človek jim more to vrjeti? Da bi človek kaj sovražil, česar ni . . . ? Je to mogoče? Da bi se boril proti nekemu, kogar ni? More biti to paten človek?

Zato je pri sovražnikih božjih, ki sovražijo Boga in se proti Njemu bojujejo, samo dvoje mogoče, ali so to norci, ali pa satani v človeškem telesu, ki priznavajo Boga, kakor ga mora priznati satan v peku, toda ga sovražijo, ker jim je na poti kakor je porednemu in hudočnemu otroku očetova zapoved napoti, da ne more slediti svojim slabim nagonom, proti katerim ga hoče oče s temi svojimi zapovedmi zavarovati.

Sovraštvo do Boga je toraj — edini, pravi satanism na svetu.

Ta žalosteni pojav se je v zgodovini človeškega rodu pojavljal naprej in naprej. Človeško srce, ko enkrat popolnoma propade v strasti, postane satansko, iz človeka postane satan. In taka srca so potem vedno iskala duška, da so pokazala svoj srd, svojo strašno trmo do tega Boga. In to so edini pravi in največji reveži na svetu, to so najbolj nesrečna in najbolj pomilovanja vredna bitja pod solncem.

Tak žalosten satanism se je pojavit tudi med nami ameriškimi Slovenci. Našel se je mož, ki je propadel sam, česar srce je osatanelo, ki je bil od svoje dobre nesrečne mamice doma v starem kraju dobro podučen o tem svojem dobrem Bogu, ki ga je toraj dobro poznal, ki je toraj veroval vanj, pa — — ga je sovražil. Zakaj in kako je prišlo pri tem nesrečnem človeku do tega, mi ne vemo. Poznamo in s žalostjo gledamo samo posledice tega njegovega sovraštva.

Kakor nekdaj Lucifer v nebu, takto je tudi on med ameriškimi Slovenci pred dvajsetimi leti dvignil visoko zastavo hudičev in zaklicil, kakor nekdaj satan svojemu Bogu: "Non serviam!" — "Ne bom ti služil!" In začel je izdajati list, dal mu napis, kakor Lucifer svoji zastavi — napis svobode od Boga, to je upora do tega Boga, do katerega se je čutil vezanega, kakor dete na svojega očeta, Ga brenil od sebe in mu napovedal boj. Kakor verni Volter, je tudi on napovedal temu sovražnemu vendar priznanemu Bogu: "Jaz bom skrbel, da te uničim! Da te pahnem iz prestola vseh slovenskih src! In jaz bom napolnil vse slovenska srca po Ameriki s smrtnim sovraštrom do Tebe, da te bodo vse sovražili, da se bodo vse slovenske pesti stisnile in dvignite proti nebu in Ti vse klicale v enakem sovraštuvu: "Non serviam!" — "Ne bom ti služil."

Pred dvajsetimi leti je bilo to. Dolga doba!

Koliko slovenskih blagih in plemenitih src je res okužil!

Koliko jih je zbral pod svojo satano zastavo!

Koliko nesrečnih žrtev svojega satanizma je pahnil v časno, moralno propast, da so padli z njim vred v temo, strašno temo nemoralnega življenja, v temo verske blodnje in verskih dvomov!

Koliko srč je razdvojil, jim vzel mir, jim vzel duševno srečo, ki jim je tako lepo klila, da so se v svoji veri čutili srečne, tako srečne, — jim vzel vse . . .

Koliko jih je pahnil v gmotno mizerijo, ko so mu sledili, vrjeli in — — propadli. Po ječah za težkimi mrežami kot divje zveri je bil njih konec. V bolnišnicah, v norišnicah, v gremkih solzah, v strašnih kletvah so obstala tista nebesa, katera jim je v imenu svoboče satanove

obetal.

So, slovenske matere, katerih sinovi so bili žrtve tega satanizma med Slovenci, o, slovenske žene, katerih može je zastupil ta slovenski Lucifer, o slovenski otročiči, katerim je ta slovenski vodja upora božjega očeta očetovska ali materinska srca, da, nesrečna velika vojska žrtev tega dvajsetletnega satanizma med ameriškimi Slovenci ni res tako? Vi govorite! Vi imate danes besedo!

Kajne! Proslavlajo ta strašni dogodek, vir tolikega gorja za vas . . . vam pa kapajo solze iz oči in od srca! — — Tam iz strašne teme se pa čuje . . . jok in škripanje s zobmi!

Da, dvajsetletnica solza . . . gorja . . . kletev . . . strašne bede . . . pekla!

* * *

Cesar Julian odpadnik je tudi spoznal pravega Boga. Bil je kristjan. Toda izgubil je milost. Ta Bog je bil na potu njegovim straten in zavoražil ga je! Tudi on, kakor še vsak Lucifer — napovedal mu je boj. Šel je celo z vojsko nadjen. V bitki je bil pa ranjen. Sulica je prebodla njegovo, s sovraštvom do tega Boga napolnjeno srce in krije lila iz tega srca. Toda satanizem je neupoglji v svoji strašni trmi do zadnjega, kakor oče njegov v peklu.

Umirajoč je še hotel dati dokaz svojega sovraštva. Prestregel si je pest vroče svoje srčne krvi, kakor poroča zgodovina, porabil zadnje svoje moči, vrgel to kri proti nebu in zaklicil: "Zmagal si Galilejec!" — — in umrl.

Slovenski časnarski Julijan tudi ni dočkal dvajsetletnice svojega boja. Kje je? "Elementom je bil izročeno" njegovo telo, ko mu je ta sovražni Bog vzel njegovo ubogo grešno dušo iz telesa. Ni ga več. "Galilejec je tudi pri njem zmagal," kajti po dvajsetih letih je sicer povzročil toliko gorja in bede med nesrečnim svojim narodom, toda — zmagel, katero je napovedal — — pa ni bilo. Pač! Bila je! Njegov grob!

* * *

Dvajsetletnica njegovega strašnega satanizma je zato samo strašen klic za vsakega, ki ga hoče čuti, klic iz peči, v kateri je bil sežgan . . . —

— — Zmagal si, Galilejec tudi tukaj! — —

Da, Galilejec je še vedno zmagal, zmaguje in bo vedno zmagal. —

— — Dvajsetletnica tega tedna je najlepši in najjasnejši dokaz za to! Pravimate! Le slavite jo! Strašna je!

— —

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

IZ pota. — * Cenjeno uredništvo: — Sprejemite nekoliko podatkov iz mojega potovanja iz Peoria v Springfield. Vožnja se vleče kakih 80. milij. Vreme je jačo prijazno in lepšega "Indian Summer" bi se težko dobito, kakor so bili ti dnevi. Železnica se vije skozi krasna polja, po kateri ponosno stoji že zrela koruza s svojim obilnim sadom. Farmarji pravite sedaj s krhanjem koruze, ker je vreme ugodno, kakor nalač. Nekateri pa pravno sedaj sejejo zimna žita. V Springfieldu sem ostal dva dni, da sem tako obiskal tamošnje rojake za naše liste. Tudi tukaj, dasi je narod v veliki meri skvarjen od slabega časopisa, pridobil dnevno naši liste prijatelje. V Springfieldu mi je pomagal agitirati naš navdušeni odnotni zastopnik Mr. Zukanc, kateremu se za njegov trud, ki ga je imel z menoj najlepše zahvaljujem, kakor tudi za njegovo izborno postrežbo in gostoljubnost. Bog plačaj!

Iz Springfielda sem se poslovil, ko sem svoje agitacijsko delo dokončal. Od tam sem jo mahnil na St. Louis, Mo. Tu sem dospel k Mr. Miheliču, kjer me je prijazno sprejel. Tudi on mi je pomagal agitirati po hišah za naše liste. Naši listi so se v tem mestu precej dobro razširili. Mr. Miheliču se pa najlepše zahvaljujem za pomoč in gostoljubno postrežbo, ki sem jo užival pri njemu tekom mojega bivanja v St. Louisu.

Delavske razmere v St. Louisu so bolj slabe. Tu so velikanske pivovarne, ki pa sedaj, kako neredno obravljajo radi prohibicije. Po zimbi napovedujejo, da bodo ustavili v pivovarnih vsako obravljajo. Ker v teh delih veliko naših ljudi, bo med njimi veliko prizadetih s brezposelnostjo. Drugache pa naši rojaki vsestransko dobro napredujejo tudi tukaj.

Najlepše se zahvaljujem vsem, ki so mi pomagali pri mojem agitacijskem delu za katoliške liste. Možje in ženske v temi delih, ki so med vsemi našimi listi, ki sem videl te dni tako veliko zanimali za naše liste pa kličem agitirajte še krepko naprej za te lepe liste, zlasti pa za Edinost, da skoro postane dnevnik, kateri je tako nujno potreben ameriškem Slovencem. Naše geslo naj bo: Korajno in neustrašno naprej do svojega cilja. Naprej od boja do zmage!

Leo Mladich, pot, zastopnik.

Barberton, O. — Vendar enkrat se je položil temeljni kamen bodoče cerkve "Srač Jezusovega". □ Barberton-ku je obupnim oviram od vseh strani. Krasno vreme je privabil par tisoč glavo mnogo ljudstva vseh narodnosti skupaj. Ker je mil. škof Jos. Schrems iz Cleveland blagovolil priti, da posveti temeljni kamen sam, so ga sprejela sloveni in sodenega društva z zastavami ter v lepem štiviu, od katerih so posebno Kolumbovi vitezi (K. of C.) nastopili in redi kot en mož, kar nam naj bo lep vzgled. Od 8. ceste se je sprevedil razvil do cerkvenega prostora na Hopocan Ave. in Center Streetu, kjer se je vršil obred. Na to je škof nagovoril navzoče in iz njegovih besed in glasu je odseval žar vere in ljubezni do ljudstva nekako sledeče skrajšano:

My dear people — It is my great pleasure today to come to the city of Barberton and dedicate the cornerstone of the future "Sacred Heart of Jesus" church and that You my dear people participate in such a great number. Now what is the meaning of the church? Christ founded his holy church in this world and likened it to the fold of sheep and shepard, which means the catholics and their bader the holy father pope and his subordinare bishops and priests. Only the christian obedience and loyalty must prevail in order to hold this church together so that she is able to teach Christs holy word to all nations for this purpose and the cornerstone is the symbol of the tie between the pastor and his people.

Now my dear people this church shall be built by the Slovenians of Barberton, da ga bodo podpirali in mu polnili rooted deep in their hearts, only to strive

who brought their religion from Europe, and seek to live according to it, and therefore they did not fear the sacrifices, which this work demands. And I as your bishop and Father of your souls sincerely hope to come soon again to bless this church which shall serve you all your life.

Here you shall bring your children for baptism, here you shall receive many graces in holy sacraments, in here you shall be carried for the last blessing to eternity. And as you are bound to give this Faith implanted in your hearts by your slovenian parents at home unchanged, sweet and pure to your children, therefore try to erect a school to the church as soon as possible, so that they shall receive the necessary instructions in your language and English. Your children shall grow and become a part of this community or maybe go to other cities where there is no Slovenians, so they shall be obliged to know the language of this country. But as you yourselves are entitled to your own language, therefore a priest has been selected, who shall be able to serve you in this matter.

And I earnestly emphasize due reverence forward your pastor and christian love and fidelity among you, which shall help you to work in harmony with each other.

And this tie of unity between you shall be laid in the wall of sanctuary of the church. And now my dear people I ask allmighty God to bless you and your work in the name of the Father and the son and the holy Ghost."

Slovensko približno: "Moje drago ljudstvo: V veliko veselje mi je danes, da morem priti v mesto Barberton, da blagoslovim temeljni kamen bodoče cerkve "Srač Jezusovega" in da se vi dragi ljudje udeležite v tako velikem štiviu. Toraj, kaj je pomen cerkve. Kristus je ustanovil svojo cerkev na zemlji ter jo prispolobil čredi ovac s pastirjem, kar pomeni katolike, ter njih pastirje sv. očeta papeža in podnjene mu škofe in mašnike in le krščanska pokorščina in udanost mora prevladovati, da združuje to cerkev, da zamore ona učiti božji nauki vse narode in vse čase. Zato se zdajo cerkev in temeljni kamen je simbol vezi med duhovnikom in ljudstvom.

Moji dragi — to cerkev si bodo postavili Barbortonski Slovenci, kateri so prinesli svojo vero globoko v srcih iz Evrope da tu stremijo in se trudijo, da si urede versko življenje, ter se niso ustrelili z žrtev, katere zahteva to delo. In jaz kot vaš škof in vaš dušni oče srčno želim, da pride kmalu spet blagosloviti to cerkev, ki vam bo služila vse življenje. Tu sem boste prinašali svoje otroke k sv. krstu, tu boste prejemali številno milosti pri sv. zakrametih, tu sem boste prinešeni za zadnji blagoslov v večnost. Ker ste pa dolžni da to vero vsajeno v vaša srca od svojih slovenskih staršev doma podelite nespremenjeno, blago in čisto svojim otrokom, zato skušajte postaviti tudi šolo k cerkvi kakor hitro može, da se bodo vaši otroci učili potrebnih nauk v vašem jeziku in angleščini. Vaši otroci bodo zrastli ter postali del mesčanstva, ali šli mogoče v druga mesta kjer m Slovencev, toraj bodo morali znati jezik te dežele.

Ker ste pa tudi vi upravičeni do svojega jezika, zato se je odbral duhovnik, ki vam bo mogel ustreliti v tej stvari. A jaz resno povdaranjam dolžno spoštovanje napram vašemu župniku, ter krščansko ljubezen in zvestobo med vami in njim, katera vam bo pripomogla delati v soglasju med seboj. In to vez združenja med vami naj zastopa ta temeljni kamen, ki se bo vzdral v steno v svetišču cerkve. In zdaj moje drago ljudstvo prosim vsemogocenega Boga, naj blagoslov vas in vaše delo v imenu Očeta in Sina in sv. Duha."

Slovenski nagovor je imel Rev. Ponikvar iz Clevelandu, ter enako spodbujal ljudi k delu, dasi so težave in najhujše boli zamievanje od nasprotnikov, a gre se za pravico stvar, toraj treba vztrajnosti.

Pri odsahu so škof izročile tri dekllice šopek cvetlič s pozdravom, nakar je nje in vse navzoče se enkrat blagoslovil. Upravo, da se bo cerkev res v kratkem povzdržnila, na lepem hribu z krasnim razgledom po mestu, ter da bo Srač Jezusovo vladalo čez svoje ljudstvo.

Družina Fr. Beg.

Slika iz fera v So. Chicago. — Pretečeno soboto 28. oktobra se je že v tretjiči vršil cerkveni fer v Ewing-hall. Prišli so na zadnji dan fer farani v zares ledem štiviu. Mnogi so, četudi je bila sobota zvečer, svoja škoda popustili business in zaprli štore in so poohiteli na fer. Čast zavednim faranom!

Čudi se in strmil! Ura je bila ravno 9 in 10 minut, ko vstopi zadnjo soboto večer deček kot zastavonoša in nese naprej po dvorani novo metlo in za njim koraka naš dobrti faran Mr. Alojzij Prijatelj in nese v okrašeni baksi zaprtega velikega petelinu, ki je bil ves okinčan

AMERIŠKA SLOVENKA.

ZA NAŠE KUHARICE.

Detroit, Mich. — Naš ženski kotiček prinaša le malo dopisov. Ne vem ali je slovensko ženstvo v Ameriki res tako zaspano, da ga ni mogoče dvigniti k idealnemu kulturnemu delu, ali pa ni med našimi ženami še tiste energije, kakor jo ima drugorodno ženstvo. Vidim, da nasova nova sotrudnica lista Edinosti se veliko trudi, da bi med našim ženstvom vzbudila to samozavest, vendar kaj si misli o nas, ko v tem oziru samo držimo križem roke? Dolžnost nas vseh žensk je, da bili pomagale in pridno dopisovale. Jaz se ne bom v tem oziru hvalila same sebe. Poslala sem ji odkar sodeluje pri listu s sedanjim dopisom vred dva dopisa. Vendar upam, da će bi to storilo vsaj zo drugih žensk ali deklet, bili lahko citali že marsikak dopis v Edinosti od časa, odkar je pričela skrbeti nova sotrudnica za naš ženski kotiček. Ta kotiček, ki nosi rubriko "Ameriška Slovenka" je namenjen nam, da v njega dopisujemo da v svojih dopisih debatiramo žene med seboj. Vsaka izmed nas ve nekoliko, in lahko bi pisale enkrat o enem predmetu drugi o drugem. Vsaka bi lahko nekoliko povedala kaj ona misli o stvari in tako bi gotovo marsikateri dobra misel prisla med naše žene, ki bi marsikateri mnogo koristila. Kako lepo je nam naslikala v zadnjih dveh članikih "D." volilne dolžnosti naših žena. In tako je še mnogo in mnoga stvari, ki bi bile prekoristne za naše ženstvo, ako bi o njih debatirali javno v našem ženskem kotičku. Zato žene na noge in pridno dopisujte!

Za danes bom tudi jaz kar ja to vprašala našo urednico, skom, da se ščisti roke, ki postanejo črne od drešanja grozja. Jaz in moj mož imava od drešanja že par dni tako silno črne roke, pa jih vedno izmivava po nič ne pomaga. Zelo me bo veselilo, če je vam mogoče mi povediti za kako sredstvo, da bi se žnjim izmilo to črno barvo iz rok.

Pozdravljam vse čitateljice in jim še enkrat kličem na noge in pridno dopisujte v list Edinost.

Mrs. A. K.

Črno barvo, ki ste jo dobili od drešanja grozja spravite iz vaših rok, če jih dobro drgnete nekoliko časa z limono. Poskusite in videli boste, da boste dosegli vsepeh. Hvala sam za vaše bodrilne besede! Dorta.

RAZNI NASVETI.

Kako se poizkusiti voda, če je dobra ali ne? Vodo, katero hočeš preizkusiti, deni v steklenico, dodaj ji košček sladkorja ter nato zamaši steklenico. Pusti jo tako nekaj dni na svetlem. Ako dobri prej čista voda mlečnata barvo, potem dobra je.

Kako odpomoreš, da voda ne zmrzne? Prilji vodi deset odstotkov glicerina in voda ne zmrzne. Ta nasvet je zelo razreži in zloži na krožnik. V sok pa kažejo malo limonovega soka in ga potem polij po racah. Zelo mlade race posoli, ovij s slanin in jih peci s presnim maslom komaj pol ure, ker so zelo mehke in bi pri dolgem pečenju preveč posušile.

Parjena divja raca. Oskubi in osnaži divjo raco. Potem jo podrgni s soljo, zmeseano s strtimi brinjevimi jagodami in poprom, pretakni s slanino, položi jo v kozico in ji prideni na koleške zrezane čebule, malo korenja, lorberjev listič, limonove lupine, dišave, žlico presnega masla, malo kisa in kozarec vina. Zdaj dobro pokrij in pari počasi poldrogo do dve ure. Nato položi raco vi drugo kozico, jo pokrij in postavi na gorko. Na zelenjavu pa potrosi žlico moke, in ko malo prevre, prilji nekoliko vina in juhe ter prideni košček sladkorja. Zdaj zreži raco in precedi nanjo polvik.

Divje gosi se lahko pripravijo kot divje race. Za pečenje vzemi bolj mlade. Mlado gos oskubi in osnaži, nože, vrat in polovico perutnic ji odreži proč; potem jo oblij z vročo vodo; podrgni s soljo in poprom, pretakni s slanino ali pa jo zaviji v slani in jo potem počasi peci približno dve uri. Medtem jo pridno polij v presnim maslom in z juho. Nasadnje prideni še gršiček timeza, lorberjev listič, nekaj poprov in brinjevih jagod in limonov sok. Ko je gos dovolj mehka, jo zreži in oblij s sokom. Če misliš peči staro gos, tedaj jo moraš več dni kvasiti. Najprej jo pripravljalj kakor raco, le dalje časa jo moraš pariti, približno tri do štiri uye, ker je zelo trda. V jeseni so gosi najboljše, ker so debele.

Ali si že naročil "KOLEDAR AVE MARIA" svojem v domovini? — AKO NE, STORI TAKOJ!

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Nadaljevanje s 2. strani.)

linu nista prizanesla moža "strogega reda" in sta tudi od petelina zahtevala 50c. tiket.

Se večje razočaranje je pa čakalo našega petelina v dvorani. V nepričakovano lepem številu zbranih gostjev obstopijo posnega petelina in se mu od srca smejo. Ubogi petelin, sedaj te pa čaka še ocena, koliko si vreden in kdo bo za naprej tvoj gospodar, oziroma gospodin. Po živahn in s pristavo slovensko šalo osoljeni licitaciji so mu prisodili ceno \$34.45 in ga še živega izročili Miss. Roža Vahter, ki pa je v svoji velikodušnosti odstopila petelinu nazaj v korist cerkve. Naposled so ga izročili V. Ž., naj pa odsedel naprej njemu poje in ga budi na delo vsako jutro, dokler ga ne bo razveseli še po smrti na lepo pogrenjeni mizi & družbi veselih priateljev.

Dober tek zbranim okoli pečenega petelina!

Poročevalec.

VAŠ DENAR BO V STAREM KRAJU NAJPREJE, AKO GA POŠLJETE SKOZI BANČNI ODDELEK EDINOSTI!

PO TRUPLO FATHRA

TOMŠIČA.

K Fathru Golobu v Bridgeport, Conn. sta prišla iz Forest City preteklo sredo Mr. J. Dečman in svak Zidar in zahtevala mrtvo truplo Fathra Tomšiča, da ga prepeljeta v Forest City. Ker pa je Father Tomšič dal v svojo oporočko, da hoče biti pokopan v New Haven in ne v nehvaležnem Forest City-u, poslal ju je Father Golob k škofu v Hartford, da naj ukrene, kar hoče. —

Zanimivo je, da je prišel po mrtvo truplo Fathra Tomšiča mož, ki ga je v življenju najbolj pehal iz Forest City in mu najbolj zagrenil zadnje leto življenja. Kakor nam je sam Father Tomšič v več svojih pismih britko tožil. — Vest je pač neprizanesljiv sodnik človeškega življenja. —

Zanimivo je tudi, da je blagi pokojnik celo v oporoki zahteval, da ne mara ležati v Forest City. — Upamo, da se Forest Cityčanom že odpirajo oči in spregledujejo kam jih je politika Muhič—Dečmanova zapeljala. — Danes so brez slovenskega duhovnika.

Škof jim je začasno nastavil ne-

kega Slovaka, da opravlja župnijo.

— Tako se godi povsođi, kjer hočejo kaki debeloglavci biti tudi župniki in kjer je ljuštvo tako kratkovidno, da se da zapeljati, da bolj posluša kake salonarje, kakor pa postavnega župnika.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naročnikom v vseh naselbinah v državah Illinois, Kansas, Colored, Wyoming in Montana naznanjam, da jih bo v kratkem obiskal naš postavnih zastopnik

Mr. LEO MLADICH

kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Ave Maria," "Edinost" in "Glasnik Presvetega Srca Jezusovega", kakor tudi za oglase, tiskovine in sploh vse kar je v zvezi z našimi listi in našo tiskarno. Vse naše dobrotnike in naše naročnike in marljive zastopnike prosimo, da mu gredo pri razširjevanju katoliškega tiska na roko in mu pomagajo, da se bo zanesel v vsako slovensko hišo katoliški list.

Vsem, ki mu bodo pomagali pri razširjevanju katoliškega tiska, smo že v naprej prisrčno hvaležni.

Upravnštvo in Uredništvo "Edinosti," "Ave Maria" in "Glasnika

NAJVEČJA SLOVENSKA BANKA

v Ameriki je v Clevelandu, O. kajti v dobrih dveh letih svojega obstanka izkazuje nad

DVA MILIJONA DOLARJEV PREMOŽENJA.

Malo je bank v Ameriki, katerih rast bi bila povprečno po milijon dolarjev na leto.

POPOLNA VARNOST VLOŽENEGA DENARJA

je poglaviti vzrok, da je postala naša Slovenska banka v tako kratkem času največji denarni zavod nove domovine. In kar je glavno: ustanovili so jo naši ljudi z našim denarjem. Vodstvo in vsa uprava je zopet v rokah naših ljudi.

POPOLNO NADZORSTVO VSEGA VLOŽENEGA DENARJA

nad našo banko ima država, potem posebni izvedenci in pa bančni direktorji, ki sestoji iz enaindvajsetih članov direktorija in šestih svetovalcev. Med njimi najdete sama naša imena, poznane in zaupanja vredne može. Zato nalagajo v tem domačem denarnem zavodu naše

JEDNOTE, ZVEZE IN POSAMEZNIKI

iz vseh krajev naše nove domovine. Med vložniki je država sama, County, šole, knjižnice, mesta itd. Pomnite, da naša banka obrestuje vse vloge po

4% OD DNEVA VLOGE DO DNEVA DVIGA.

Denar prinesite lahko osebno, če stanujete v bližini, ali pa ga pošljite po pošti in sicer z money ordrom, draftom ali čekom. Z obratno pošto prejmete hranilno knjižico, na katero zopet lahko dvignete svoj denar, kadar ga rabite.

POŠILJA DENAR NA VSE STRANI SVETA

in sicer po dnevnom kurzu, kakor je denar na svetovnem trgu, tako ga dobite vi. V zvezi je z najboljšimi denarnimi zavodi starega kraja in garantira vsako pošiljatev z vsem svojim premoženjem.

NAJBOLJŠE IN NAJVARNEJŠE

je vselej tam, kjer je naše. Ako zaupate denar naši Slovenski Banki, potem ste lahko brez vse skrbi zanj. Obrnite se osebno ali pa pišite na

KONGRESNIK Adolph J. Sabath

SE PRIPOROČA VSEM JUGOSLOVANSKIM VOLILCEM IN VOLIVKAM V 21. DISTRIKTU V CHICAGO ZA ZOPETNO IZVOLITEV V KONGRES ZJEDINJENIH DRŽAV.

SLOVENSKIM VOLILCEM IN VOLIVKAM!

V prijazno dolžnost si štejemo, da imamo zopet priliko priporočiti slovenskim volilcem in volivkam našega velezasluženega kongresnika Adolph J. Sabath. Kongresnik Sabath je rojen na Češkem, torej Slovan. On je kandidat na demokratskem tiketu za kongresnika v 21. distriktu. Kot Slovan je storil v kongresu že marsikaj koristnega za tu v Ameriki živeče Slovane, pa tudi za one, ki žive onkraj širnega morja ni pozabil. On je največ pripomogel, da je Jugoslavija, dobila od Amerike prvo posojilo, pa tudi drugače, kot Slovan je šel Slovanom vedno na rok. Tega slovenski volilci in volivki nesmemmo pozabiti! Slepni Slovenec in Slovenka, ki ima pravico voliti naj gre na volišče in odda svoj glas za demokratskega kongresnika Slovana, ADOLPHA J. SABATH. Volilni dan 7. novembra 1922. naj zopet pokaže, da Slovani v Chicago, hočemo še nadalje imeti v državnih zastopnikih naše krvi!

UREDNIŠTVO EDINOSTI.

THE NORTH AMERICAN BANKING & SAVING CO.

St. Clair & 62nd St.

Cleveland, O.

ZADNJA PRAVDA.

ROMAN

Spisal češki J. S. Baar.
Poslovenil Vojteh Hybašek.

Drugi dan je starček sicer prišel, ki mu je bilo dolgčas samemu, toda brati se mu ni ljubilo. Stiskal se je k peči in tožil, da ga mrazi. Tiste dni je bil umrl njegov najljubši tovariš, kmet Mates. Mrtvaški zvonček je zapel v stolpu in starčku so se orosile oči kot otroku. Stal je pri zamrzelom oknu z rokami, sklenjenimi k molitvi, in ker je bil v sobi sam, se ni branil joka, ni zatajeval žalosti, temveč se ji je vdajal z nekako naslado. "Opravil si, moj stari prijatelj, odšel si k oni veliki armadi tam in zdaj veš, kaj in kako je na oni strani groba. To se razume, pojdem za pogrebom, tudi če preklic dežujejo, samo nesti te ne bom mogel, ker sem ves slab. Spodrsne mi in še drugega nosača potegnem za seboj. Še iz rakve bi te iztresel. Med nosače se ne bom silil, rajši bom molil rožni venec za krsto," je govoril Porazil naglas in si z golo dlanjo brisal solze.

"Oče, Matesovi so bili tu. Prišli so prosit, da bi nesli strica; z Adamom bova šla oba. Pa kaj pravite, če bi Vi ostali doma, zunaj je strašna slaba pot," mu je svetoval drugi dan Martin. Oče ni odgovoril, samo plo si je poiskal v zaboju, ki je poln kladiv, klešč, žebljev in druge šare, ter si vnovič priostril ost pri svoji stari palici.

"Sem na ostro podkovan," se je prisiljeno nasmehnil zjutraj, ko je srečal Martina med vrati.

"Prezgodaj greste, pogreb bo šele ob devetih, počakajte, gremo z Vami," mu je svetoval sin še v delavnici obleki, toda že lepo obrat.

"Preden prilezem tja, bo že nekaj minilo, in rad bi videl Matesa, preden bodo zabil rakev, da mu naredim križec."

Martin ni več branil. Vedel je, da bi bilo zastonj. Ostal pa je med vrati in gledal za očetom, dokler mu ni izginil med hišami.

"Oče nam nekam hirajo," je pravil potem v sobi Manci, ki mu je pripravljala čisto perilo in praznično obleko.

"No, pomlačil se seveda ne bo, za grob zori — kakopak," je trdo odgovorila žena, tako da je Martin rajši umolknal.

K Matesovim je šla pot v klanec; preden se je privlekkel Porazil tja na dvorišče, se je utrudil, kakor bi bil šel na Čerhov, in moral se je opirati na palico, ki bi se bila skoro zlomila pod njegovo težo. Prvi pa ni bil. Našel je tam starega Krutiná, Podesálá, Karbanka, Midlaka, Makasko in Holubka. Same užitkarje! Porazilu so pretili v šali: "Čas je, da si prišel, kakor rak ležeš."

"Presneta pot," je potožil Porazil, "drči, kakor bi hodil po milu, in noge mi nekam odpovedujejo."

"Beži, beži! Ti boš še plesal," so mu nagajali tovariši.

"Ne bom, fantje! — Pač, s tisto s koso! — — Pa stopimo noter, tu piha neusmiljeno."

V sobi jih je čakal rajni Nates v rakvi in v mrtvaški srajci. Prekrizali so ga, pomolili pri njem in potem sedli na zidno klop. V sivih glavah so jim vstajali spomini na mlada leta in preteklo življenje. Ljudje so se zbirali, iz stolpa se je oglasil zvon, rakev so zabil, sorodniki so se glasno poslovili od pokojnega. Slednjič so ga odnesli iz sobe; nad vsemi pragom so naredili z rakvijo tri križe, da ne bi znal mrljic nazaj in ne bi hočil strašiti. Šele tedaj so se dvignili tudi užitkarji in šli na dvorišče in z dvorišča za krsto ven proti cerkvi. Tudi stari Porazil gre; glavo je sklonil in stisnil v ovratnik sukneneplašča, da gleda ovratnik samo veliki gumb tople čepice-kućme. Pod kućmo pa misli kmet: "Dodataj sem spremil na tem zadnjem potu Mlinarja, Mraza, Palusa, potem Bolifikovca, Krutinko, Hadlasko. Hentajte, le še peščica nas je ostala, kar nas je hodilo v mladih letih pozimi v šolo k staremu Halupku. Sam sem kakor peresce, komaj prestavljam noge in kosti so mi kakor razmajane." Dobro mu je delo, da so bili prišli z mrljicem v cerkev.

Tam se je takoj prikrčil v posebno klop Porazilove čržine in se vnovič zamislil: "Bučku, Šimaniku, Lectarju — vsem sem šel za pogrebom, vse so se preselili v grobove; nihče mi ne bo povrnil moje poti," je mislil in občutil je nekaj zavisti in žalosti podobnega.

Duhovnik bere črno mašo in Porazil misli: "Hm, tudi Mates je hitel: preskočil me je in sedaj leži že tam-le v rakvi. Meni pa smrt prizanaša. Pustila mi je toliko časa, da sem doma napravil red in sezidal hišo in fantoma vse razdelil. Z lahkim srcem bom zatisnil oči in odšel."

Šum in ropot sta ga vzdramil. Maša je bila končana. Porazil vstane in gre za množico. Oddahnil se je, oipočil in zdi se mu, da je bolj svež in cilj. Toda komaj je stopil zunaj par korakov, mu je bilo zopet,

kakor bi nekaj padlo nanj. — V grlu mu hrope, sape mu zmanjkuje, pot ga obliva. "Razhodil se bom," se sili starec naprej — toda dalj ni prišel kakor do zadnje bajte — pri Šiclu. Takrat je prihitela od zadaj Kovacica k Adamu in Martinu, ki sta nosila mrljica; potegnila je enega za suknjo — sama ni vedela, katerega — in je zaklicala, da bi prevpila ljudi, ki so molili rožni venec: "Hitro pojda, očetu je slabo." — Brata sta odstópila od nosilnic, prerila se skozi množico in zagledala očeta, kako stoji pri Šiclovem ograji in se je krčevito, oprijema. Spremila sta ga domov, spravili so ga takoj v posteljo in poslali po zdravnika. Gospoda kaplana sta brata ujela, ko se je vračal od pogreba. Stari Porazil je izdihnil v svoji sobici še pred večerom. Mrtvoud je bil pretrgal nit njegove življenja . . .

(Nadaljevanje s 1. strani.)
poprijel težavnega dela. Z vztrajnostjo in sodelovanjem župljanov je uspel, da je postavil lepo cerkvico in vzgledno uredil eno izmed svojčas najbolj cvetočih slovenskih župnih slovenske Amerike. Celih sedemnajst let je bil župnik slovenskim rojakom in Forest City, dokler ni opešalo njegovo zdravje.

Gospodar si svojega konja ceni letoliko časa, dokler mu vprežen v voz more služiti, ko opeša, ga odvrže. Tako se je godilo in se godi še danes večini naših slovenskih duhovnikov med našimi rojaki. To je bil tudi pokojnega gospoda delež v Forest City. Ko je obolel iskal je zdravje v senatoriju Srca Jezusovega v Milwaukee in se čez nekaj mesecov zopet vrnil na svojo župnijo, je videl, da so nevhvaležni elementi precej zrahljali red v župniji in mu zagnenili njegovo življenje.

Kdor je pokojnika poznal, mi bo pritrdir, da je bila glavna poteza njegovega značaja miroljubnost. Ravno zaradi tega se je rajše odtegnil in se odpovedal župniji.

Dokler so mu njegove moći dovoljevale, se je z nami manj udeleževal vsakega dela v dobroti slovenskih rojakov širokem Amerike. V letih 1911—1914 je bil duhovni vodjem naše K. S. K. Jednote.

Podpisanemu je bil pokojni gospod osebno poznan samo poslednji dve leti. Tekom tega časa sem ga spoznal in imel v njem vernega prijatelja, celega gentlemana, nadvse pa vzornega svečenika.

Dober teden pred njegovo smrto je obnovila stara bolezna. Dne 16. oktobra ga je zadeila kap, da več ni mogel iz postelje. Tudi govoril je težko, vendar je bil do poslednjega pri zavestnosti. Kakor je ljubil celo svoje življenje vzoren red, tako je tudi svoje zadeve lepo uredil predno se je približal konec dne 30. oktobra, 1922, v pondeljek po zadnji nedelji v oktobru. Mirno — kakor večerno solnce, ki je s svojimi začnjimi žarki obsevalo njegovo smrtno sobo, med gorečo molitvijo duhovnikov in bolniških sester se je dvignila njegova duša k svojemu Stvarniku, za katerega je vse dni živel.

**)

V tuji zemlji in med tuje počiva njegovo trudno telo. Rojaki, kateri so ga poznali in razumeli, mu bodo gotovo ohranili veren in hvaležen spomin ter ga priporočili vsemogočnemu naj v miru počiva in čaka veselega vstajenja k večnemu miru!

NAM SE NI POTREBA ZATEKATI K TAKEMU ZDRAVJENJU.

Temni potentat Kongo se je nekoga dne preobjedel in kakor neka italijanska njiga poroča, sta prišla v tisto vas drugist in čarovniški zdravnik. Juhaška moža sta mu ovila krog želodca, zavito ruho in isto vlekl semtretja vsak za en konec, tako sta ga ribala in drgnila, dokler ni kralj, ki je imel vranico umrl v stršnih krčnih bolečinah. Nesrečni monarh je bil brez dvoma zadavljen. V naši deželi pa nam ni potreba se zatekat k takemu zdravljenju. V slučaju preobjedenja, kakor tudi v vseh drugih slučajih želodčnih bolečin, kot so prebava, zaprtje, napeštost ali glavobol je Trinerjevo grenko vino najzanesljivejše zdravilo. Ono takoj učinkuje brez vsakega bolestnega grizenja ali drugih neprijetnih simptomov. Njegova popularnost je dosegla že vse kornerje te dežele. Dne 18. septembra je drugist iz High Point, N. C. pisal: "Prosim, pošljite 3 ducate originalnega in gennjalnega Trinerjevega grenkega vina. Že mnogo ljudi me je vprašalo za njega. Vaš drugist ali lekar narja imata tudi v svoji zalogi, kakor tudi vsa druga zanesljiva Trinerjeva zdravila, kot so Trinerjevo olajševalno zdravilo za kašelj in Triners Liniment itd."

SLOVENSKI TRGOVCI OGLASTAJTE SVOJA PODJETJA V EDINOSTI!

NAROČNIKI POZOR!

Poglejte številko poleg Vašega naslova, ta znači do kdaj je plačan list. Prva številka pomeni mesec, druga leta. Ako je poleg Vašega naslova 11-22. To pomeni, da je Vam novembra meseca potekla naročnina. Ker so pri izdajanju lista vedno veliki stroški prosimo vse naročnike, da svojo naročnino pravočasno obnove, da se jih lista ne vstavi.

ZLASTI opozarjam vse tiste, ki so naročili Edinost svojim domaćim v staro domovino. Togom je potekla naročnina. V. . . prosimo, da obnove naročnino, ker pošiljatveni stroški za v staro kraj so veliki. Mi neradi ustavimo list Vašim domaćim, toda pošiljatveni stroški nasilijo v to, da bomo morali v bodoče storiti, ako se ne bo naročnino ponovilo v doglednem času.

KADAR se preselite, sporočite nam takoj svoj novi naslov. Poleg tega pa nam pošljite zraven tudi staro naslov, ker s tem nam prihranite mnogo nepotrebne dela pri iskanju Vašega imena.

Prosimo vpoštevajte to!
Upravnštvo Edinosti.

Ali si že naročil Koledar "Ave Maria?" Ako ne storiti to takoj!

KADAR MISLITE NA STAR KRAJ, MISLITE NA SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK

70 Ninth Ave., New York, N. Y.

Ona pošilja denar v staro kraj potom svojih lastnih direktnih zvez s pošto in zanesljivimi bankami,

prodaja parobrodne listke za ve važne linije za potovanje i Evropo in o dtam sem.

izdeluje listine za dobavo oseb iz starega kraja in druga notarska opravila.

Za nadaljnja pojasnila se obrnite na zgoraj navedeni naslov.

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.

NAJLEPŠA PRILOŽNOST PRITI NARAVNOST V DOMOVINO SKOZI TRST, ALI DUBROVNIK.

Z NASLEDNIMI PARNIKI:

CENE

	II. raz	II. raz.
14-ega okt. BELVEDERE	\$145.—	\$90.—
21-ega okt. PRES. WILSON	\$150.—	\$102.50
11-ega nov. ARGENTINA	\$140.—	\$90.—
25-ega nov. SCYTHIA	\$150.—	\$105.—
	vojna taksa \$5.—	

Dobra postrežba. Kabine tudi za III razred. Pišite, ali pošljite takoj brzjav, da Vam zagotovim prostor.

Pošiljam dinarje — krone po pošti ali brzjavno po najnižjih cenah v staro kraj. Sprejemljem denar v hranilnico in plačam po 4% obresti. Opravljam vse bančne posle.

EMIL KISS, bankir

133 Second Ave., New York City N. Y.

ZASTOPSTVO OD: SLAVENSKE BANKE D. D. ZAGREB, PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE, ZAGREB IN FRANCOSKO-SRBSCHE BANKE, BEOGRAD.

se obrnite vedno na tako prodajalno, kjer se prodaja v resnici dobro grocerijsko blago in okusno sveže meso.

Taka prodajalna pa je:

KUKMAN BRO'S
GROCERY & MEAT MARKET

2270 Blue Island avenue, CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 5691.

Dolžnost Slovencev v Chicagi

je, da dajo svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO "LAUNDRIJO." Ne podpirjate več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svoje perilo, pokličite na telefon, da pride na Vaš dom voz SLOVENSKO PRALNICO. Mi peremo oblačila in vse, kar je za prati. Čistimo obleke "Dry cleaning," čistimo karpete, zavesne in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na naše ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH—WEST LAUNDRY CO.

Wet and Dry Wash

JOHN ČERNOVICH, lastnik.

255 W. 31st Street, CHICAGO, ILL.

Telephone: Yards 5893.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujejo najkrasnejše ženitovanjske slike.
Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije.
Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.
Vsem se priporočam.

Němecek
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.